

Sygn. akt IV U 46/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Urszula Zaleska

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Laskowska

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2017r. w Łomży

na rozprawie

sprawy z odwołania **M. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.**

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania od decyzji z dnia 10.04.2017r. znak: (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż M. R. w wyniku choroby zawodowej narządu głosu pod postacią wtórnych zmian przerostowych doznała 10 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w związku z tym przyznaje odwołującej się tytułem jednorazowego odszkodowania kwotę 8.090,- (osiem tysięcy dziewięćdziesiąt) złotych.

Sygn. akt IV U 46/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 kwietnia 2017r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na treść ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odmówił M. R. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej, ponieważ komisja lekarska ZUS nie stwierdziła u odwołującej się uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową.

Odwołanie od tejże decyzji złożyła M. R. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej. Nie zgodziła się decyzją organu i uznała ją za krzywdzącą. Stwierdziła, że rozpoznano u niej chorobę zawodową narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym od kilkunastu lat pod postacią wtórnych zmian przerostowych. Wskazała, że z uwagi na problemy z narządem głosu aktualnie leczy się w Poradni Foniatrycznej z rozpoznaniem choroby zawodowej pod postacią wtórnych zmian przrostowych.. Dlatego też w jej ocenie odmowa przyznania jej prawa do jednorazowego odszkodowania jest niezasadna.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w B. wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Wskazał, iż Komisja Lekarska ZUS w dniu 03.04.2017r. nie stwierdziła naruszenia sprawności organizmu odwołującej się, powodującej stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu w związku z chorobą zawodową. W związku z powyższym świadczenia odmówiono.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalił, co następuje:

Odwołująca M. R. (59 lat) pracuje jako nauczyciel przedszkola od 1988r. w pełnym wymiarze czasu pracy w narażeniu na nadmierny wysiłek głosowy. Pierwsze dolegliwości chorobowe w postaci chrypki, uczucia suchości w gardle, zmiany barwy głosu pojawiły się u odwołującej kilkanaście lat temu. Nasilenie dolegliwości spowodowało, że od 2005r. rozpoczęła ona leczenie w Poradni Foniatrycznej. W 2012 roku została skierowana do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w związku z podejrzeniem choroby zawodowej narządu głosu.

Decyzją Nr (...). (...).3.2014 z dnia 5 lutego 2015r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ł. na podst. art.104 § 1 i 2 kpa i art.5 pkt. 4a ustawy z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej(Dz.U. z 2011r, Nr 212, poz.1263z późn.zm.) - stwierdził u M. R. chorobę zawodową narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym pod postacią wtórnych zmian przerostowych wymienioną w poz. 15 pkt.2 wykazu chorób zawodowych stanowiącego załącznik rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r.w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013r., poz. 1367).

W uzasadnieniu tej decyzji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ł. między innymi podał, że odwołująca się po złożeniu wniosku o stwierdzenie choroby zawodowej została skierowana na badania do Poradni Chorób Zawodowych (...) w B.. W badaniu laryngologiczno-foniatrycznym z badaniem videostroboskopowym przeprowadzonym w (...) w B. rozpoznano- przewlekłe proste zapalenie krtani i dysfonię hiperfunkcjonalną i stwierdzono ,że zmiany morfologiczne nie mają cech dla zawodowego uszkodzenia narządu głosu. Nie stwierdzono obecności przewlekłych schorzeń krtani typowych dla długotrwałego narażenia na nadmierny wysiłek głosowy : guzków głosowych twardych, wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych , niedowładów mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi trwałej dysfonii (orzeczenie Nr (...) z 11 lutego 2014r).Wskazał ,że M. R. nie zgodziła się z treścią ww. orzeczenia i wniosła o ponowne przeprowadzenie badań lekarskich w Instytucie Medycyny Pracy w Ł. i w dniu 13 października 2014r. wpłynęło do (...) w Ł. orzeczenie lekarskie z Instytutu Medycyny Pracy w Ł. nr (...) z 6 października 2014r. o rozpoznaniu u M. R. choroby zawodowej pod postacią wtórnych zmian przerostowych. Dążąc do należytego wyjaśnienia wszystkich okoliczności i ustalenia stanu faktycznego zgodnego z rzeczywistością, mając na względzie treść art. 7 i 77 § 2 k.p.a. , w dniu 4 listopada 2014r., wystąpił do Instytutu Medycyny Pracy w Ł. o ustosunkowanie się treści orzeczenia lekarskiego nr (...) Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy z 11 lutego 2014r. o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej u M.J. R. , a w szczególności dlaczego w oparciu o tę samą dokumentację medyczną i wykonanie badania videostroboskopowego Instytut Medycyny Pracy wydał odmienną opinię co do rozpoznania choroby zawodowej. Podał ,że w dniu 20 stycznia 2015r. wpłynęło wyjaśnienie (...) w Ł. ,że przeprowadzono dwukrotne badanie (10 kwietnia 2014r. i 18 września 2014r.) oceniając wydolność głosową krtani metodą videostroboskopową. Badanie to wykazało obecność zmian obrzękowo –polipowych na powierzchniach bocznych (krawędziowych) fałdów głosowych . W opinii (...) w Ł. stwierdzone zmiany ze względu na swój charakterystyczny obraz dały podstawę do rozpoznania wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych. Wskazał, że opierał się na wynikach badań przeprowadzonych w instytucie i nie jest w stanie komentować i uzasadniać przyczyn odmiennych wyników oceny narządu głosu przeprowadzonych przez (...) w B..

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ł. uznał zasadność wydanego przez (...) w Ł. orzeczenia lekarskiego. Podał, że zgromadzony materiał: warunki pracy, ocena narażenia zawodowego, charakter wykonywanych obowiązków, z wysokim prawdopodobieństwem pozwala stwierdzić, że M.J. R. wykonywała pracę w warunkach narażających na powstanie choroby narządu głosu spowodowanej wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat, pod postacią wtórnych zmian przerostowych, wymienionych w poz. 15. Pkt. 2 wykazu chorób zawodowych. (dowód – decyzja Nr (...).2015 H.. (...).3.2014 z 5 lutego 2015 akta ZUS).

M. R. złożyła do organu rentowego wnioski o przyznanie jej jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową. Decyzją z dnia 3 marca 2016r, znak : (...)- (...) organ rentowy odmówił jej prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej, ponieważ Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 1 czerwca 2016r. nie stwierdziła u odwołującej się trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem choroby zawodowej (dowód: decyzja z 01.06.2016r. akta ZUS).

Odwołująca się wniosła odwołanie od tej decyzji do tut. Sądu (sprawa o sygn. akt. U 101/16). Postanowieniem z dnia 17.11.2016r. Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił zaskarżoną decyzję, przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umorzył postępowanie, z uwagi na ujawnienie się w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji nowych okoliczności dotyczących stanu zdrowia odwołującej się, które nie istniały przed zaskarżeniem odmownej decyzji.

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 08.02.2017r. stwierdzono u odwołującej się 0% uszczerbek na zdrowiu z tytułu choroby zawodowej.(dowód: k. 8 akt ZUS).

Decyzją z dnia 28.02.2017r. organ rentowy odmówił odwołującej się prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej, ponieważ Lekarz Orzecznik nie orzekł stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem choroby zawodowej (dowód: decyzja z 28.02.2017r. akta ZUS).

M. R. złożyła wniosek o przywrócenie jej terminu do złożenia sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 08.02.2017r. , który został uwzględniony przez organ rentowy. Orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS nr (...) z dnia 03.04.2017r. nie stwierdzono u odwołującej się istnienia procentowego uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową. Wykluczono rozpoznanie choroby zawodowej narządu głosu (dowód: orzeczenie z dnia 03.04.2017r. - akta ZUS).

Orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS skutkowało wydaniem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżonej decyzji z dnia 10 kwietnia 2017r., znak: (...), w której odmówiono M. R. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej, z uwagi na fakt, iż Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła u odwołującej się uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową (dowód: decyzja z 10.04.2017r. akta ZUS).

Sąd Rejonowy w Łomży zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Stosownie do treści art. 4 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w art. 235¹ Kodeksu pracy. Jak wynika z dyspozycji art. 235¹ k.p. za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych „narażeniem zawodowym”. Zgodnie z tym przepisem Kodeksu pracy, aby choroba została uznana za chorobę zawodową musi znajdować się w załączniku Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych. Art 6 pkt. 4 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych stanowi ,że z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje jednorazowe odszkodowanie dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Organ rentowy, odmawiając odwołującej się prawa do jednorazowego odszkodowania wskazał, że to świadczenie jej nie przysługuje, ponieważ Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową.

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu laryngologii T. S. na okoliczność ustalenia procentowego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu jakiego doznała odwołująca się w wyniku choroby zawodowej, stwierdzonej decyzją Nr (...)2015 Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ł..

Biegły w sporządzonej opinii nie stwierdził u badanej choroby zawodowej , tj. wtórnych zmian przerostowych skutkujących trwałym lub długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu (opinia k. 8-10). Odwołująca się wniosła zarzuty do tej opinii uznając, że jest ona niezgodna z dokumentacją medyczną (pismo z dnia 28.06.2017r.- k. 20,21).

W opinii uzupełniającej biegły podtrzymał zajęte przez siebie stanowisko (dowód: k.27). Odwołująca się wniosła zarzuty do opinii uzupełniającej oraz złożyła wniosek o powołanie innego biegłego (pismo z dnia 17.08.2017r. k. 36).

Sąd, biorąc pod uwagę rozbieżne stanowiska stron, odnośnie stwierdzenia u odwołującej się choroby zawodowej oraz decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ł. stwierdzając u odwołującej się chorobę zawodową - dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu foniatrii na okoliczność ustalenia czy u odwołującej się istnieją zmiany narządu głosu uzasadniające ustalenie choroby zawodowej pod postacią wtórnych zmian przerostowych, jeżeli tak, to ustalenie procentowego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu jakiego doznała odwołująca się w wyniku tej choroby zawodowej (k.45-50).

Biegła sądowa A. P. (1)- specjalistka z zakresu foniatrii i otolaryngologii , po przeprowadzeniu badania odwołującej się i analizie dokumentacji medycznej jej leczenia rozpoznała u odwołującej M. R.:

1. wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych;
2. niedomykalność fonacyjną głośni.

Biegła ustaliła u badanej długotrwały uszczerbek na zdrowiu w związku z chorobą zawodową w wysokości 10 %, zgodnie z pkt. 189 b – wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych (Załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002r.). W uzasadnieniu wskazała, że istniejące u odwołującej się zawodowe zmiany chorobowe narządu głosu, tj. wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych zostały rozpoznane i znalazły potwierdzenie w wynikach badania Instytutu Medycyny Pracy w Ł. w 2015r., a następnie w wykonanych 24.03.2017r. i 05.06.2017r. badaniach videostroboskopowych i badaniach wziernikowych . Podała, że powyższe rozpoznanie było podstawą orzeczenia wydanego przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w Ł. w 2015r. Zaznaczyła, że u odwołującej się występują także zmiany obrzękowe fałdów głosowych spowodowane czynnikami pozazawodowymi. Zdaniem biegłej obrzęki fałdów głosowych okresowo bardziej nasilone maskują obecność wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych i dlatego zmiany chorobowe u odwołującej się w 2016r. były rozpoznane jako zmiany przerostowo – obrzękowe. W związku z powyższym, w ocenie biegłej, u badanej występują wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych rozpoznane jako choroba zawodowa. Wskazała, że przy ustaleniu uszczerbku na zdrowiu kierowała się całokształtem obrazu klinicznego, dynamiką i stopniem zaawansowania zmian chorobowych narządu głosu, stopniem jego dysfunkcji oraz skutkami jakie choroba pozostawiła w narządzie głosu.

Organ rentowy nie zgodził się z wydaną opinią i wniósł o powołanie trzeciego biegłego z zakresu otolaryngologii – foniatrii. Wskazał, że w sprawie zostały sporządzone dwie wykluczające się opinie (pismo z dnia 25.10.2017r. k. 61). Odwołująca się nie zakwestionowała opinii co do zasady, jednakże uznała że biegła zaniżyła wysokość uszczerbku na zdrowiu (pismo z dnia 30.10.2017r. k. 63). Sąd na rozprawie w dniu 30.11.2017r. oddalił wniosek ZUS, ponieważ organ rentowy nie zgłosił żadnych merytorycznych zarzutów do opinii biegłej z zakresu foniatrii – A. P..

Sąd za podstawę orzeczenia w przedmiotowej sprawie, przyjął ustalenia biegłej sądowej z zakresu foniatrii A. P. (1).

Sąd doszedł do przekonania, że ustalenia poczynione przez biegłą w niniejszej sprawie są dokonane obiektywnie i fachowo. Zdaniem Sądu ta opinia jest opinią pełniejszą niż opinia biegłego T. S. , który nie jest specjalistą z zakresu foniatrii ,lecz otolaryngologii. W ocenie Sądu biegła A. P. (2) z uwagi ,że jest specjalistą z zakresu foniatrii i posiada długoletnie doświadczenia zawodowe, dokonała fachowej i wechstronnej analizy dokumentacji medycznej ,w tym wyników badań narządu głosu odwołującej się i oceniła osobiście stan narządu głosu odwołującej się na podstawie jednorazowego badania przedmiotowego. Sformułowane wnioski końcowe poparte zostały logicznym uzasadnieniem. Sąd uznał więc, że opinia pod względem fachowości, rzetelności i logiczności nie budzi żadnych zastrzeżeń, w konsekwencji dzieląc zawarte w niej konkluzje. Na podkreślenie zasługuje, iż biegła przy ustaleniu uszczerbku na zdrowiu u odwołującej się kierowała się całokształtem obrazu klinicznego, dynamiką zmian chorobowych, stopniem zaawansowania zmian chorobowych narządu głosu, stopniem jego dysfunkcji oraz skutkami jakie choroba pozostawiła

w narządzie głosu. Z uwagi na powyższe okoliczności opinia ta w ocenie Sądu może stanowić miarodajny i wiarygodny materiał pozwalający na ferowanie rozstrzygnięcia sprawy.

Zdaniem Sądu biegła, właściwie oceniła stan zdrowia odwołującej się i wysokość procentową uszczerbku na zdrowiu. Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować ustalenia płynące z opinii i uznał wnioski w niej zawarte za miarodajne. Sąd w pełni zaaprobował twierdzenia biegłej, że występujące u badanej inne zmiany chorobowe, tj. zmiany obrzękowe fałdów głosowych spowodowane czynnikami pozazawodowymi, okresowo bardziej nasilone, mogą prowadzić do maskowania obecności wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych, co tłumaczyłoby odmienne stanowiska zawarte w opinii biegłego sądowego T. S. i lekarzy orzeczników ZUS, co do zdiagnozowania jednostki chorobowej stanowiącej źródło choroby zawodowej.

Sąd nie znalazł podstaw by kwestionować poprawność i rzetelność opinii biegłej z zakresu foniatrii, dlatego też nie uwzględnił wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu foniatrii, albowiem organ rentowy nie zgłosił żadnych merytorycznych zarzutów do opinii biegłej z zakresu foniatrii A.E. P..

Reasumując, Sąd uznał na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego, a w szczególności opinii biegłej, że na skutek choroby zawodowej M. R. doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 %. Z tych względów przyznał odwołującej się tytułem jednorazowego odszkodowania kwotę 8.090zł.

Wysokość jednorazowego odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o przepisy:

Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania oraz obowiązujące w dniu wydania zaskarżonej decyzji Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. 2017 poz. 283), w którym ustalono, że w okresie od 1 kwietnia 2017r. do 31 marca 2018r. kwota jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej wynosi 809 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Mając na uwadze powyższe tutaj, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc i orzekł jak w sentencji.